

چشم انداز آمریکا

هفته نامه تحلیلی دفتر مطالعات آمریکا دانشگاه امام صادق علیه السلام

شماره ۷ | بهمن ماه ۱۳۹۷

تناقض نمایان در سیاست

خاورمیانه‌ای آمریکا

دکتر ابوذر گوهري مقدم

شاخص‌های دیپلماسی

انقلابی از منظر مقام معظم

رهبری (مدظله)

چرا ایران می‌برمی‌کند؟

ترجمه و تلخیص: مصطفی جوکار

چشم‌انداز مقامات اسراییل پیرامون خروج

ایالات متحده از سوریه

ترجمه و تلخیص: علیرضا تقی پور

شناختن

- * صاحب امتیاز: معاونت پژوهشی
دانشکده معارف اسلامی و علوم سیاسی
- * مدیر مسئول: ابوذر گوهربی مقدم
- * سردبیر: مصطفی جوکار
- * مدیر داخلی: علیرضا فرخزاده
- هیات تحریریه: دکتر ابوذر گوهربی-
مقدم، علیرضا فرخزاده، مصطفی جوکار،

محمد امین حضرتی

أعوذ بالله من الشيطان الرجيم

«الَّذِينَ آمَنُوا يَقاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَقاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الظَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ

الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا»

نساء / ٧٦

سخن آغازین

جهاد با کفار و اولیا شیطان از ارکان دین و وظایف خطیری است که خداوند متعال بر عهده مؤمنان نهاده و در ازای عمل به آن اجری عظیم را برای ایشان وعده کرده است. امروز که مصدق بارز طاغوت و پرچمدار کفر، ظلم و عناد بی‌پرده با حقیقت اسلام، آمریکاست؛ شکل‌گیری دفتر و هسته پژوهشی مطالعات آمریکا در دانشگاه امام صادق(ع) و دانشکده علوم سیاسی، مصدق بارز درک اقتضای زمانه نسبت به فهم و تشخیص صحیح سیاست‌ها و مکاید شیطان بزرگ و کشف شیوه‌های مقابله با آن مبتنی بر تعالیم دینی تلقی می‌شود. نشریه پیش رو از اولین بارقه‌ها و توفیقات مترتب بر گام نهادن در مسیری مقدس است که امروز و در ابتدای این حرکت الهی شاهد آن هستیم. بنابراین ضمن آنکه سجده شکر به پیشگاه الهی را به خاطر عنایت توفیق ورود در این مسیر، بر خود واجب می‌دانیم، امیدواریم که خداوند قدمهایمان را استوار کرده و نصرت خاص خود را بر ما ارزانی دارد تا در آینده نزدیک، شاهد فتح قله‌های رفیع تقرب به درگاه حق، توسط این مجموعه باشیم.

و صلی الله على محمد و آلـه الطـاهـرـين

دفتر مطالعات آمریکا
دانشکده معارف اسلامی و علوم سیاسی

فهرست

۴

تحلیل طرفته

تناقض نمایان در سیاست خاورمیانه‌ای آمریکا

۴

دکتر ابوذر گوهري مقدم

شاخص‌های دیپلماسی انقلابی از منظر مقام معظم رهبری (مدظله)

۵

۹

صلح طرفته

چرا ایران صبر می‌کند؟

۹

ترجمه و تلخیص: مصطفی جوکار

چشم‌انداز مقامات اسراییل پیرامون خروج ایالات متحده از سوریه

۱۲

ترجمه و تلخیص: علیرضا تقی پور

۱۴

اخبار ویژه

تناقض نمایان در سیاست خاورمیانه‌ای آمریکا

دکتر ابوذر گوهري مقدم

سخنرانی پامپئو در دانشگاه آمریکایی قاهره ژستی سیاسی و بیانیه‌ای در مخالفت با سیاست‌های اوباما در خاورمیانه بود وی که تلاش می‌کند تور خاورمیانه‌ای خود را تاریخی و اثربار جلوه دهد در این سخنرانی، انفعال و عدم درک درست آمریکای اوباما از تحولات انقلابی خاورمیانه را بهشدت موردندق قرارداد و آن را عامل بسیاری از مشکلات این منطقه می‌داند. به عقیده وزیر خارجه آمریکا، عدم درک صحیح از نقش ایدئولوژی در شکل‌گیری «توریسم اسلامی» و عدم حمایت از متحдан آمریکا در دوران اوباما سبب شد تحولات انقلابی منطقه منافع آمریکا و متحدانش را به خطر اندازد. وی صراحتاً عقب‌نشینی آمریکا از منطقه را عامل آشوب می‌داند و آمریکا را نیرویی آزادی‌بخش می‌خواند که رؤیای سلطه بر خاورمیانه را -برخلاف ایران- نداشته است!!

پامپئو تلاش کرد مانند گذشته در این سخنرانی نیز ایران را در محور سخنان خود قرار دهد و مقابله با این کشور را هدف اصلی اقدامات آمریکا بداند؛ لذا با تکرار اتهامات گذشته علیه تهران، ائتلاف‌سازی منطقه‌ای جهت مهار ایران را

طرح نماید. در این راستا اتحاد و حل مشکلات اعراب و اسرائیل از یکسو و نزدیکی عراق با کشورهای عربی خلیج‌فارس از سوی دیگر در دستور کار آمریکا قرار گرفته است. هرچند وزیر خارجه آمریکا تلاش می‌کند سیاست دولت ترامپ را متفاوت از گذشته نشان دهد اما در عمل آنچه در دو سال گذشته رخداده دنباله سیاست‌های اوباما است و تحول ماهوی در آن شکل نگرفته است. تناقضات متعددی در سخنان مقامات آمریکایی دیده می‌شود که همه نشان از فقدان راهبرد کلان در مورد خاورمیانه دارد و از سوی دیگر این تناقضات نشان می‌دهد اعضای تیم امنیت ملی آمریکا با رئیس جمهور نظرات یکسانی نداشته و عدم انسجام در دولت آمریکا نمایان است. به عنوان مثال وزیر خارجه در حالی عدم ورود اوباما به مسائل خاورمیانه را نقد می‌کند که ترامپ نیز عملاً در حال عقب‌نشینی از سوریه و واگذاری امور به متحдан است.

در حالی که مقامات ارشد آمریکا به منطقه سفر می‌کنند تا توجیه‌گر سیاست‌های ترامپ باشند و متحدان را از حمایت واشینگتن مطمئن سازند؛ آنچه در عمل رخ می‌دهد با سیاست اعلامی آن‌ها همخوانی ندارد و منجر به سردرگمی دوستان آمریکا شده است.

شاخص‌های دیپلماسی انقلابی از منظر مقام معظم رهبری (مدظله)

فرمایشات رهبری در هماندیشی‌های سالانه مقامات وزارت خارجه و سفرای ایران در خارج از کشور، از سرمایه‌های بزرگ در اختیار دستگاه سیاست خارجی است

که ابعاد مختلف فعالیت یک دیپلمات در خارج از کشور را پوشش می‌دهد. لذا در این یادداشت ما بر آن هستیم تا اهم سخنان جناب آقای دکتر حسینی، دیپلمات باسابقه کشورمان و سفیر پیشین جمهوری اسلامی ایران در ایتالیا را که در دوره تابستانه دفتر مطالعات آمریکا دانشگاه امام صادق (ع) و با موضوع شاخص‌های دیپلماسی انقلابی از دیدگاه رهبری ایراد گردید، ارائه کنیم.

از دیدگاه ایشان، یکی از مسائل موردتوجه مقام معظم رهبری، دیپلماسی ایدئولوژیک به معنای عام و دیپلماسی انقلابی به‌طور خاص است. رهبری معظم در دیدار سال قبل خود با دیپلمات‌ها و سفرای وزارت خارجه جمله تاریخی را با این مضمون فرمودند: «من دیپلمات نیستم بلکه انقلابی‌ام». پس از این سخنان، سؤالی در اذهان مطرح شد که آیا دیپلمات‌می تواند انقلابی بوده و شاخص‌های یک رایزن تراز انقلاب اسلامی را داشته باشد و آیا این امر شدنی و ممکن است.

ویژگی‌های دیپلماسی انقلابی

جناب آقای دکتر حسینی در ادامه به برخی شاخص‌ها و ویژگی‌های دیپلماسی انقلابی که انتظار اجرای آن از سوی رهبری انقلاب وجود دارد، اشاره کرده و موارد زیر را به عنوان مهم‌ترین این موارد مطرح کردند:

- حاکمیت عقل و منطق: یعنی ما در حوزه سیاست خارجی هیچ وقت یک مسئله را نمی‌توانیم با غوغای هیجان جلو ببریم و در مذاکرات منطقی را از ما می‌پذیرند که هر چه منطق ماقوی باشد، قدرت اجماع سازی افزایش می‌یابد. بنابراین، دیپلمات انقلابی باید هر چه بیشتر با ادبیات مناسب، حرف خویش را مطرح کند. این امر در سایه سه اصل «حکمت، مصلحت و عزت» ابلاغی رهبری به دستگاه سیاست خارجی است.

- شجاعت و قاطعیت: هنگامی که ما موضعی را حق تشخیص دادیم، می بایست که صراحت و شفافیت و شجاعت داشته باشیم و در این مسیر از انتقادات داخلی و دشمنان و موضع‌گیری‌های خارجی هراس نداشته باشیم.
- پایبندی به تعهدات مذهبی: یعنی دیپلمات انقلابی باید تغییرات خویش را همواره مورد توجه قرار دهد و در صورتی که نتواند باورهای عمیق مذهبی را در خود حفظ و تقویت کند، هیچ وقت نخواهد توانست دیپلماتی مناسب برای جمهوری اسلامی باشد؛ یعنی دعا و نماز و مستحبات باید بیش از قبل باشد و رایزن جمهوری اسلامی در خارج از کشور می بایست کمترین تأثیر را از محیط پذیرفته و باورهای دینی خود را به شکل مطلوبی حفظ کند.
- مخالفت با نظام سلطه: بر طبق قانون اساسی، مانه سلطه‌گر بوده و نه سلطه را می پذیریم و لذا دیپلمات‌های جمهوری اسلامی نیز باید به این امر معتقد باشند.
- تکیه بر داشته‌ها و سرمایه‌های غنی فرهنگی و تمدنی: یعنی در محیط خارج از کشور، افراد منظر هستند تا بینند فرد از خود و فرهنگ خویش چه مسائلی را مطرح می کند و این طور نیست که مواضع غربی‌ها را دوباره بازگو نمود و دیپلمات انقلابی باید از ارشاد‌ها فرهنگ و ادبیات ایرانی مطالبی را به خارج از کشور منتقل کند.

- برخورداری از ابتکار عمل: یعنی دیپلمات انقلابی باید اعتماد به نفس داشته باشد.
- پایبندی به قراردادها و تعهدات: یعنی دیپلمات انقلابی باید به عهد خویش وفا کند.
- آرمان‌گرایی همراه با واقع‌نگری: این حرف غلط است که دیپلماسی باید از ایدئولوژی جدا باشد و معنای واقع‌نگری آن است که واقعیات را باید دید و واقعیات ناسالم را باید تغییر داد؛ مانند واقعیت وجود رژیم صهیونیستی و قدرت نظامی آن، که

جمهوری اسلامی با همراهی حزب‌الله و حماس توانست در تغییر آن برنامه‌ریزی کرده و آن را تغییر دهد.

درنهایت نیز ذکر این نکته ضروری است که دستگاه دیپلماسی و سیاست خارجی کشور لازم است که با توجه به هدایت‌های رهبری معظم انقلاب در این حوزه، تمامی این مبانی را پیگیری کرده و نهایت تلاش خود را برای پیاده‌سازی این مبانی نظری در صحنه عمل انجام دهد.

@USstudies_ISU

چرا ایران صبر می‌کند؟

نویسنده: هنری رم

ترجمه و تلخیص: مصطفی جوکار

هنری رُم - متخصص مسائل ایران - در یادداشتی برای مجله فارن افرز به بررسی عوامل پایبندی ایران به برجام با توجه به خروج آمریکا از این قرارداد و اعمال یکجانبه تحریم‌ها پرداخته است.

رُم در ابتدای یادداشت خود با اشاره به سخنان خردمند رهبر انقلاب - در مراسم سالگرد امام خمینی - مبنی بر اینکه «جمهوری اسلامی اعمال همزمان فشار اقتصادی و محدودیت‌های هسته‌ای را تحمل نخواهد کرد» معتقد است اکنون ثابت شده است که ایران مایل است تا با وجود بازگشت تحریم‌ها محدودیت‌های هسته‌ای را تحمل کند.

وی با بیان اینکه، عملکرد ایران در تحمل همزمان محدودیت اقتصادی و هسته‌ای بی‌سابقه است می‌نویسد در زمانی شاهد این نوع رفتار از ایران هستیم که این کشور می‌تواند با اندکی فراتر رفتن از حدود قرارداد هسته‌ای دست بالا را برای مذاکره مجدد با ایالات متحده به دست آورد و همچنین با تقویت روحیه مقاومت در مردم، افکار عمومی ایرانیان را از تمرکز بر فشار

اقتصادی واردشده منحرف کند اما از آنجاکه تاکنون دولت ایران از برجام خارج نشده و احتمالاً تا پایان سال میلادی آینده نیز خارج نخواهد شد، باید دلایل آن را بررسی کرد.

نویسنده در ادامه با اشاره به اینکه مهم‌ترین عامل وضعیت فعلی، توجه تصمیم گیران به عامل اقتصادی است به دو نکته زیر به عنوان مهم‌ترین پیش‌فرضهای موجود برای تحلیل شرایط فعلی اشاره می‌کند:

تحрیم‌های ایالات متحده واقعاً زورمند بوده‌اند اما نتوانسته‌اند فشار چندجانبه گذشته را علیه ایران بازتولید کنند.

میزان خسارت اقتصادی ایران از بازگشت تحریم‌ها که ناشی از دو عامل زیر است تعیین خواهد کرد که آیا ایران از برجام خارج خواهد شد یا خیر:

* میزان کاهش فروش نفت ایران

* نتیجه تلاش‌های اروپا برای دور زدن تحریم‌های آمریکا و راه‌اندازی SPV

در توضیح مورد اول هنری رم بر این باور است که تحریم‌های آمریکا اگرچه توانسته میزان صادرات نفت ایران را حدوداً ۱ میلیون بشکه در روز کاهش دهد و به حدود ۱,۵ میلیون بشکه در روز برساند اما ایران در بررسی‌های خود برای خروج از برجام به این نکته توجه خواهد کرد که خروج این کشور از قرارداد هسته‌ای می‌تواند منجر به قطع خرید نفت و میغانات گازی این کشور توسط ژاپن و کره جنوبی شود و صادرات نفت ایران را به زیر ۱ میلیون بشکه برساند. به بیان نویسنده این شرایط باعث شده است تا ایران فروش همراه با تخفیف نفت خود و همچنین هزینه‌های بیمه نفت‌کش‌ها و ذخیره‌سازی نفت را نیز تحمل کند.

در مورد تلاش اروپا برای ایجاد سامانه SPV به اعتقاد رم باید به دو نکته توجه کرد:

اهمیت این سامانه در ماههای آتی و با تشدید کمبود دارو در ایران مشخص خواهد

شد

این سامانه قادر نخواهد بود انتقال پول به ایران در مقیاس بزرگ - یعنی انتقال درآمدهای نفتی به داخل ایران - را فراهم کند

با توجه به دو نکته فوق به اعتقاد نویسنده ایران از خروج از برجام پرهیز خواهد
کرد

در ادامه نویسنده معتقد است پایبندی ایران به تعهدات هسته‌ای باعث شده است
تا اروپا از تمرکز بر فعالیت‌های منطقه‌ای و آزمایش‌های موشکی این کشور چشم پوشی
کند. در حالی خروج از برجام می‌تواند فشار اروپا بر فعالیت‌های منطقه‌ای این کشور
را تشدید کرده و از قدرت مانور منطقه‌ای آن بکاهد.

علاوه بر عوامل فوق به اعتقاد این کارشناس مسائل ایران، سرمایه‌گذاری دولت
 فعلی ایران بر قرارداد هسته‌ای به منظور اصلاح وجهه بین‌المللی این کشور باعث شده
است تا جمهوری اسلامی از برجام خارج نشود.

درنهایت و با توجه به نکات فوق هنری رم معتقد است ایران حداقل تا پایان سال
۲۰۱۹ در برجام خواهد ماند؛ مگر اینکه اروپا و آمریکا سعی کنند همزمان با حفظ
شرایط موجود فعالیت‌های منطقه‌ای ایران را نیز به چالش بکشند یا آمریکا با تعلیق
معافیت‌های اقتصادی تحریم نفت سعی کند صادرات نفت ایران را به کمتر از ۱ میلیون
 بشکه در روز برساند. در صورت وقوع هر یک از وقایع فوق به اعتقاد نویسنده کسی نباید
از اینکه آیت‌الله خامنه‌ای به وعده خود عمل می‌کند متعجب شود.

چشم انداز مقامات اسراییل پیرامون خروج ایالات متحده از سوریه

نویسنده: مایکل هرزگ

ترجمه و تلخیص: علیرضا تقی پور

اور شلیم به دنبال کاهش خطرات اقدامات ترامپ و تهدیدات احتمالی خروج امریکا از سوریه است، اگرچه نگرانی‌های طولانی‌مدت نشئت‌گرفته از این اقدام؛ همچنان ادامه خواهد داشت.

نتانیاهو اعلام کرد که اسراییل بیش از پیش بر حفظ و تقویت امنیت خود سرمایه‌گذاری خواهد کرد.

این نگرانی‌ها به وعده‌های عمومی آمریکا درباره حفظ امنیت اسراییل منجر شد. ایالات متحده تأکید نمود که در صورتی که خروج از سوریه نیز از شبکه‌نظامیان مخالف ایران حمایت خواهد کرد.

واشنگتن تصمیم دارد تا حضور مستقیم نظامیان مستشاری خود در دیگر کشورها را

کاهش دهد.

از عوامل این تصمیم می‌توان به فرسایش دستگاه نظامی آمریکا از جنگ‌های طولانی‌مدت در خاورمیانه؛ کاهش وابستگی به منابع انرژی شرقی و توجه بیشتر به اقتصاد داخلی این کشور اشاره کرد.

ایران طرح‌های استراتژیکی برای تبدیل سازی سوریه به جنبشی قدرتمند علیه اسراییل دارد و آن را بخشی از برنامه راهبردی خود برای محاصره اسراییل و ایجاد مسیری به لبنان و جنبش‌های فلسطینی می‌داند.

از عوامل مهم خروج امریکا از سوریه این است که این کشور؛ سوریه را در حیطه منافع امنیتی خودش نمی‌بیند.

خروج آمریکا از سوریه بر دو حوزه تأثیر می‌گذارد.

۱ پایگاه التنف که در پنجاه کیلومتری جنوب شرقی سوریه قرار دارد و شاهراه ارتباطی دمشق-بغداد است.

۲ منطقه نیمه‌دولتی کرده در شمال سوریه که مسیر ایران به مدیترانه را متوقف ساخته بود.

اردن نیز از تخلیه منطقه التنف نگران است زیرا اجازه دسترسی ایران به عمق خاک سوریه و درنتیجه اشراف بر اردن را نیز فراهم می‌سازد.

اگر این موانع برداشته شود؛ مسیر ایران برای رسیدن به اهداف خود در حوزه مدیترانه تسريع می‌گردد.

همچنین اقدام به خروج از سوریه موجب بهبودی روابط ایران و روسیه با محوریت سوریه خواهد بود.

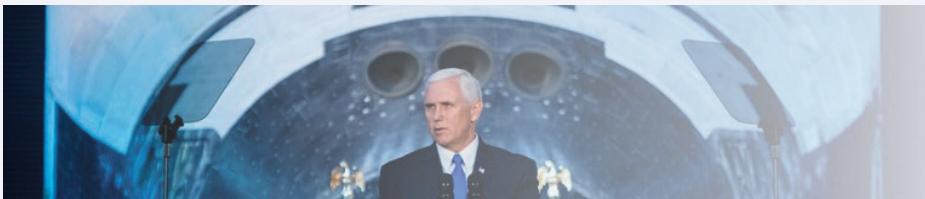
انتصابی دیگر در سازمان سیا

جان ادواردز (John Edwards) به سمت معاون عملیات سازمان سیا منصوب شد. وی سابقه‌ای طولانی در این سازمان داشته و علاوه بر اینکه مسئولیت بخش‌های فنی و مهندسی این سازمان را در کارنامه خود دارد مدت‌ها با نهادهای امنیتی ایالات متحده همکاری کرده است.

تمركز سند موشکی جدید آمریکا بر دفاع فضایی پایه

آمریکا برای اولین بار سند موشکی خود را متمرکز بر فناوری فضایی برای مقابله تهدیدات موشکی، ارائه داده است. تکرار و تمکز بر ایده جنگ ستارگان توسط ترامپ فارغ از علاقه وافر وی به تعقیب سیاست‌های ریگان، نشانه‌ای از احساس خطر دولت پنهان ایالات متحده نسبت به برخواستن رقبای جدید - چین و روسیه - است که در قالب تکرار طرح جنگ ستارگان به منظور مشغول کردن رقبای استراتژیک این کشور مطرح شده است.

فاز جدید ایران هراسی آمریکا همراه با قمزکز بر شرق

سند جدید راهبرد دفاع موشکی امریکا برای اولین بار موشک‌های ایران را تهدیدی برای آسیای جنوبی تلقی کرده است. پیش‌از‌این امریکا موشک‌های ایران را تهدیدی برای اروپا و متحдан خاورمیانه‌ای این کشور می‌دانست. این رویکرد جدید در راستای ایران هراسی صورت می‌گیرد.

افشای بُرخی سوابق رئیس فعلی سازمان سیا

بر اساس بُرخی گزارش‌ها جينا هاسپل رئیس سازمان سیا پس از یازده سپتامبر مسئولیت پایگاهی مخفی در گوانتانامو را بر عهده داشته که اقدام به شکنجه زندانیان گسترده زندانیان نموده است. هاسپل پس از مطرح شدن به عنوان نامزد پست تصدی سیا متهم به اقدامات غیرانسانی و شکنجه برای اعتراف گیری از متهمان بوده است.

◀ ◆ کاتال دفتر مطالعات آمریکا را در تلگرام دنبال کنید.

@USstudies_ISU

ارزیابی تهدیدات جهانی سال ۲۰۱۹ نهادهای امنیتی آمریکا در قبال ایران

مهم‌ترین گزاره‌های این سند در مورد ایران عبارتند از:

- * تهدیدات توانمندی دفاعی ایران برای آمریکا از جمله سامانه‌های موشکی به عنوان بزرگ‌ترین قدرت دارای موشک‌های بالستیک خاورمیانه.
- * تهدیدات سایبری ایران نسبت به منافع آمریکا و متحدان.
- * جاهطلبی‌ها و نفوذ منطقه‌ای ایران.
- * تهدید امنیت کشتیرانی در خلیج فارس و دریای عمان.
- * تلاش ایران برای تبدیل دستاوردهای نظامی در عراق و سوریه به دستاوردهای سیاسی، اقتصادی و اجتماعی در درازمدت.
- * حمایت از حوثی‌های یمن در جهت تحت‌فشار قرار دادن عربستان و امارات.
- * تلاش ایران جهت پایگاه نظامی دائمی در سوریه و ایجاد شبکه پراکسی شیعی در این کشور. دو نکته جدیدتر این سند نسبت به گزارش سال گذشته عبارتند از: اولاً تحریک نیروهای همسو با تهران، جهت اقدام علیه منافع آمریکا در عراق و ثانياً اتهام نقض معاهده سلاح‌های شیمیایی که از سال گذشته به اتهامات ایران از جانب آمریکا افزووده شده است.
- درنهایت آمریکا همچنان امیدوار بروز آشوب در داخل کشور است هرچند این اقدامات را فاقد پشتونه حمایت اقوام و گروههای سیاسی عمدی می‌داند که بدون رهبری مشخص صورت خواهد گرفت.

افول آمریکا

بووضوح امروز آمریکا، در این منطقه ضعیفتر از ده سال پیش و بیست سال پیش است؛ بووضوح رژیم صهیونیستی خبیث، امروز ضعیفتر از گذشته است... امروز ملت ایران و کشور ایران یک درخت تناور است؛ امروز آمریکا و رژیم صهیونیستی غلط میکنند که ملت ایران را تهدید کنند؛ تهدیدهای آنها، حرکات آنها، خباشتهای آنها تا امروز شکست خورده است، از این پس هم شکست خواهد خورد؛ تحریم هم شکست خواهد خورد، سیاستهایشان هم شکست خواهد خورد؛ به برکت مقاومت.

۱۳۹۷/۰۹/۰۴ - بیانات در دیدار مسئولان نظام و میهمانان کنفرانس وحدت اسلامی

عین‌نم

U.S.

PERSPECTIVE

Analytical Weekly

Bureau of American Studies

Imam Sadiq^{A.S.} University

NO. 7 ,February 2019

@USstudies_ISU

Imam Sadiq^{A.S.} University, Tehran, Iran (IR)

ایران-تهران-دانشگاه امام صادق علیہ السلام